

Startend migrantenwerk in Antwerpen

interview met Piet Janssen, dd. 4 juni 2010

Piet Janssen, was tot voor kort directeur van het Vlaams Minderhedencentrum. Hij is één van de belangrijke pioniers van het migrantenwerk in Antwerpen. Met veel engagement en inzet heeft hij, samen met o.a. Miel Vervliet de eerste steen gelegd van een Antwerpse antwoord op de concentratie van, vooral Marokkaanse migranten, in Borgerhout.

AANLOOP

Derde Wereldbeweging Borgerhout is dat een aanzet?¹

Het was eigenlijk de Derdewereldbeweging in Leuven! Dat was zo'n uitloper van '68 in '69 of '70 meen ik. Prof. Baeck² was toen een van de eerste economen die begaan was met ontwikkelingssamenwerking. Hij was redelijk progressief.

Ik zat daartussen, was niet meteen heel actief, maar ging mee met anderen als Jo Hanssens (H. Geestcollege)³ en mensen van Amada. Er waren hoorzittingen en discussieavonden. Scheve verhoudingen van Noord en Zuid, schuld van kapitalisme en kolonialisme... Al dat soort dingen. En er werd gezegd we moeten dit punt: probleem en bewustmaking over heel Vlaanderen verspreiden. Ook mijn broer Geert zat erbij en anderen waarmee we op kot zaten.

We werden dus geacht overal derdewereldbewegingen op te richten. Dat was dus de aanzet om in B'hout ook iets te beginnen. Daar zijn we mensen rond gaan zoeken. De strategie was om de twee grote evenementen 11/11 in november en Broederlijk Delen in de lente te gebruiken - ook om er kritiek op te leveren want we stuurden aan op structurele veranderingen en die geldinzamelingen waren liefdadigheid!

We hebben toen vrij snel een aantal mensen bijeengevonden o.a. Miel Vervliet⁴, die was opvoeder en stond op het punt om met de een of andere organisatie naar een ontwikkelingsland te gaan.

En we hebben effectief een onderkomen gevonden in de Cluys, in het pas opgerichte Info C.

We hebben dan een jaar gewerkt rond Haïti. Mensen uit Haïti uitgenodigd om hier te komen Bij een eerste evaluatie kwam men met het punt 3e Wereld Oké, maar er is ook Derde Wereld hier: de gastarbeiders! "Nadat we in Derde Wereldlanden de grondstoffen hadden weggehaald, gingen we ook de werkrachten weghalen" En het werken met gastarbeiders bekeken we als een hefboom om de samenleving te sensibiliseren.

Die link naar het maatschappijkritische was heel sterk.

En we konden subsidies krijgen als Jongerencentrum voor Maatschappijvernieuwing⁵. Dan is die groep gesplitst: een groep die verder

¹ zie ook <http://www.zwartvantvolk.be/downloads/w1h8.pdf>

² <https://perswww.kuleuven.be/~u0004464/>

³ nu voorzitter van Pax Christi

⁴ <http://congo2010.info/seminarie-2/>

⁵ „Jongerencentra voor maatschappijvernieuwing voor en van jeugdigen en jong-volwassenen, op pluralistische en autonome grondslag, om op basis van een duidelijk inzicht in de maatschappelijke structuren op nationaal en internationaal vlak een veranderingsproces op gang te brengen, analyse mentale reconversie en actie”.

Ik zou het op prijs stellen een duidelijke toelichting van deze doelstelling te mogen kennen.

rond Derde Wereld is gaan werken en een groep die zich gericht heeft op 'gastarbeiders'. De groep rond derde wereld is verhuisd naar de Hemelstraat.
Marc Gedopt - Matterné .. maar feitelijk was het Gedopt die achteraf in de diplomatie gegaan is en ambassadeur geworden is.

HET JEUGDIG ÉLAN

Op dat moment zijn we nieuwe mensen gaan bezoeken. We spreken voorjaar '71. Een groep van heel diverse pluimage: Nieuwe mensen waren Frans Martens s.j., mevr. Sagers die een platenwinkel Melodia had, maar annex 'dingen voor Marokkanen verkocht' en vulde papieren in voor die mensen, Hedwige Vandevelde (kon wat Marokkaans), Simone Verstraete (St. Jans parochie) Miel Vervliet (sociologie afgestudeerd in '74), Micheline Ceulemans.

We waren al bezig om de zaterdag ontmoetingsmiddagen te organiseren voor volwassen Marokkanen in De Cluys: een groot succes. Die mensen hadden geen enkele plek om mekaar te zien. 's avonds haalden we geld via vrijwilligerswerk in de vestiaire van De Cluys wat ons een niet onaardige cent opbracht. Dat bracht 2000 frank per weekend op! Daarna wat geld van Welzijnszorg enz.

We waren echt wel een heterogeen gezelschap. Er was ook ene Paelinckx bij, vreemd figuur - ook vanuit een parochie. Het eerste wat we gingen doen was ons ontmoetingswerk in De Cluys. Daar was ook een stuk dienstverlening aan gekoppeld. We begonnen ook met Nederlandse taallessen, met de hulp van leerkrachten uit Xaverius, spelmiddagen voor de kinderen jaar nadien '72 in De Cluys en vormingsavonden voor de volwassenen parallel met Info C. Die vormingsavonden waren ook gericht op een autochtoon publiek om hen te informeren over situaties van gastarbeid enz., dat vanuit een meer kritische invalshoek, over de Islam...

We hadden toen, iets later een triporteur en we hadden een huisje in de Vinçottestraat - van de gemeente - en daar deden we meubels. spullenhulp. We combineerden een soort liefdadigheid aan de ene kant met scherpe maatschappijkritische benaderingen aan de andere kant.

We spreken dan van zo'n 700 à 800 Marokkanen in Borgerhout op dat moment. En die zijn allemaal op fiche gezet! Beckers was in zijn eentje de vreemdelingenpolitie in Borgerhout. Vond dat bijzonder ingewikkeld en al die vreemde namen... Op het paspoort van de vreemdelingen stond "Douar" en in de plaats van al die moeilijke geboorteplaatsen te noteren schreef hij voor iedereen 'Douar'... probleempje: Alle Marokkanen waren in 'gehucht' geboren, want dat is wat het in het Arabisch betekent.

En wij organiseerden van alles: een voetbalclub, sportmiddagen voor jongeren, hulpverlening, taallessen, informatieavonden... Een directrice van een schooltje - toen in de Kroonstraat - hielp ook en via Frans Martens kregen we leerkrachten van Xaverius over de vloer.

In '72 zijn we een vzw geworden n.a.v. een eerste moskee! Die was in de Reuzenpoort. Toen viel de Ramadan net voor Kerstmis en hadden we van de parochie gedaan gekregen om een zaaltje te gebruiken aan de achterkant van de Reuzenpoort. I.f.v. huurcontract enz. moesten we een juridisch gezicht hebben, dus een VZW.

CENTRUM VOOR BUITENLANDSE WERKNEMERS

Voordien heetten we Werkgroep Gastarbeiders, maar nu waren we het 'Centrum Buitenlandse werknemers' (naar analogie met benamingen in Nederland cfr. centra bijstand buitenlandse werknemers). Het was voorjaar 1972 (mei). We hadden wel wat draagvlak: de voorzitter was Wegge en de ondervoorzitter deken Luyten. Toen Wegge gestorven is (nog vrij jong) hebben we een

Antwoord : In antwoord op zijn vraag heb ik de eer het geachte lid mede te delen dat in de jaren '70 in Vlaanderen zoals in alle Europese landen een aantal, meestal regionale, verenigingen ontstaan zijn die bestonden uit jongeren vanaf 17 à 18 jaar tot 25 jaar. In de omgang werden ze meestal actiegroepen genoemd.

Zij waren duidelijk geïnspireerd door de gebeurtenissen van mei '68 in Frankrijk en beoogden onder meer een grondige maatschappijhervorming met meer inspraak van de basis, grotere aandacht voor de marginalen ; de welvaart wilden ze ombuigen in de richting van het welzijn ; veel aandacht ging ook naar de ontwikkelingslanden. Zij bestudeerden deze problemen en voerden hieromtrent ook acties.

Deze verenigingen leunden in de regel niet aan bij bestaande structuren en wensten iedereen in hun werking te betrekken.

Een aantal van deze verenigingen zijn intussen verdwenen of zijn geëvolueerd tot een landelijke jeugddienst.

Op dit ogenblik zijn erkend als jongerencentrum voor maatschappijvernieuwing :

Sago - Wilrijk; Centrum voor Welzijnszorg - Eeklo; Alfa - Turnhout; Altinform - Antwerpen; Info-C-Borgerhout; Interschol - Antwerpen.

Eén organisatie heeft thans haar erkenning aangevraagd: Wezukos - Westerlo.

vraag van 15 juli 1977 aan de Min. van Nederlandse cultuur en Vlaamse aangelegenheden

<http://jisp.vlaamsparlement.be/docs/bva/bz1977/va-01-.pdf>

Marokkaan voorzitter gemaakt Bouchouki (?), die bleek later betrokken te zijn bij Amicale, een niet geslaagde keuze dus. Maar het bleef vrijwilligerswerk. Pas twee jaar later was er uitzicht op een professionele ondersteuning (1974). Een combinatie van mensen die maatschappelijk al gesettled waren en studenten. Miel Vervliet signaleerde dat die studenten (zoals hijzelf) stilaan afstudeerden en geen tijd meer zouden hebben. Er moest gekozen worden! Ofwel blijven we een vrijwilligerswerking maar dan moet er nieuw bloed bij, ofwel proberen we subsidies te krijgen.

We zijn toen op een ontwerp van besluit gevallen over maatschappelijk opbouwwerk. We vonden dat dit paste in wat we feitelijk wilden. Eerst geïnformeerd, dan gesprek met van Houtven, dan een dossier ingediend en dan van Rika De Backer erkenning gekregen als categoriaal opbouwwerk (ingegaan in '75)

Gelijk kwam de vraag naar een geschikte kracht. Mark van Mol had daar wel belangstelling voor. Hij was er van '73 bijgekomen. Hij was zelf begonnen met een groepje jonge Marokkanen aan sport te doen tijdens zijn middelbare schooltijd. Had zich dan bij ons aangesloten. Via zelfstudie was hij met Arabisch aan de slag gegaan en eigenlijk had hij ook wel zin om verder te studeren, antropologie en Oosterse filosofie... Die heeft dan nog op het CBW gewerkt en nog wel als 'tewerkgestelde werkloze', supergekwalificeerd maar...

Maar in '75 ben ik dan begonnen, nadat Miel Vervliet het eventjes voor mij opstartte (van april tot september tot ik vrij was uit het onderwijs). We moesten ook weg uit De Cluys want men vroeg ons te werken vanuit een autonome locatie (werd Helmstraat 75 in Borgerhout, een pand van de gemeente) en voor de hele provincie werken.

SOCIALE DIENST

Marie Paule Bellinckx is toen in '75 ook bij ons begonnen als maatschappelijk werkster, werkte via de sociale dienst van Caritas: als een verlengde werking vanuit De Mutsaard. Daarmee startte onze sociale dienst.

Buiten onze opdracht van categoriaal opbouwwerk zaten we dus met het verleden van dienstverlening, waar heel veel werk insloep... en De Mutsaard hielp (accepteerde ons als buitendienst).

Alles wat er bestond aan vrijwilligerswerk rond migranten in het Antwerpse werden wij als categoriaal opbouwwerk geacht te ondersteunen, er vorming aan te geven enz.

Er was een dominee die een heel sterk uitgebouwde sociale dienst voor vreemdelingen had in Brussel, met een keer per week spreekuur hier in Antwerpen. Omdat het hem te zwaar werd en hij iemand zocht om het over te nemen vond die figuur een basis voor het buurtwerk in Berchem (Posthof in ontstaan in 1977. De naam van Suzy Germeys valt.⁶

Op het Kiel was er een werking met Andréa Meir (Zuster Andrea) - deed thuisverpleging. Er waren ook werkingen in buurthuizen op het Zuid, en Deurne (het Pleintje). Kinderwerkingen in buurthuizen... zo zijn we ook betrokken geraakt bij de oprichting van het RISO.

THEMATISCH WERK

Was de jaren tachtig... Wat dat opbouwwerk betreft hadden we drie belangrijke thema's:

onderwijs (PJ): de eerste cijfers over allochtone kinderen in het onderwijs in A'pen hebben wij opgemaakt, door ze in alle scholen te gaan ophalen. En we stotten telkens op twee belangrijke problemen: Nederlands en contact met de ouders. We hebben toen twee werkgroepen opgezet: met leerkrachten en met directeurs. Ik heb alle scholen gezien, kende alle schoolhoofden... Die mensen zaten allemaal met problemen... Wat de taal betreft, in die periode zijn we in contact gekomen met Roger Delque van het stedelijk pedagogisch centrum. Via die werkgroep taal zijn we met Piet van Avermaet (toen gewetensbezwaarde – onderwijzer, nu Universiteit Gent⁷) in contact gekomen. In die periode zaten we ook helemaal tussen de buurtwerkingen.

gezondheidszorg, daar was Marc Van Mol vooral mee bezig. Die had onderzoek gedaan naar het gedrag van Marokkanen bij ziekte of ongemak en vastgesteld dat die meteen naar specialist of ziekenhuis trokken. Van daaruit was het doel om eerstelijnsgezondheidszorg te organiseren die toegankelijk was. Toen was er een (illegale) Marokkaanse verpleegster, was de periode van de regularisatie in '75 en die hebben we kunnen regulariseren met hulp van dr. Hugo Janssens. En dan

⁶ Blijkbaar ook gericht op de Turkse gemeenschap zie:

<http://www.zwartantvolk.be/downloads/w1h7.pdf>

interview met Germeys in thesis: Een Turkse droom die geschiedenis werd. De historische ervaring van Turkse arbeidsmigranten in Antwerpen. (Ann Goossens)

⁷ Van Avermaet was toen gewetensbezwaarde onderwijzer in Lokeren. Heeft met ons contact gezocht en lag tien jaar later mee aan de basis van de Provinciale materialenbank rond taal. nu: Taalontwikkeling en ondersteuning in het onderwijs, Steunpunt Diversiteit en Leren zie <http://www.steunpunto.be/main.asp>

hadden we Dr. Leo Schillemans die met die verpleegster wou samenwerken. Op het eerste verdieping van de Helmstraat vond Schillemans dan een plek voor zijn praktijk. Schillemans heeft daar zo'n twee jaar gezeten en is nadien met zijn praktijk ingestapt in de groepspraktijk van de Eliaertstraat in Borgerhout

Het derde thema was **huisvesting**: 40% van de cliënten op de sociale dienst had moeite om een woning te vinden. Daar ligt het ontstaan van het huurderscollectief. We zijn in de leer gegaan bij Albert Martens in Schaarbeek met zijn Union des locataires.⁸ In het begin was dat huurderscollectief, maar dat is na een tijd veranderd in de Huurdersunie van B'hout ('78)⁹. Geert Janssen is daarmee begonnen en na 2 à 3 jaar is dat een project geworden van het RISO. Dat was wel een goeie invalshoek om de allochtone mannen te bereiken. Om de veertien dagen was er een algemene vergadering en wie wou huren moest daarop aanwezig zijn. In Gent was er ook een goed werkende huurdersvereniging.

Periode van het huurderscollectief: Er werd ook informatie gegeven over onderhoud van woningen en de woningen werden ook toebedeeld. En er waren criteria ontwikkeld: aantal kinderen, hoelang op een wachtlijst...

Daar was pater Frans Martens s.j., leraar aan het Xaveriuscollege ook heel actief in. De VZW stond wel garant, maar de huren moesten wel betaald worden. We hadden een commissie van toezicht en daar was Martens de voorzitter van. En elk jaar ging men rond en Martens tekende voor het rapport prachtige voorgeveltjes: echte juweeltjes.

Op een gegeven moment is men zelfs eigen huizen gaan kopen en een eigen patrimonium gaan opbouwen. Na een aantal jaren is de Huurdersunie ingeschoven in SVK. (Sociale verhuurkantoren). Dit waren de gebieden om concrete noden te lenigen maar ook om structureel dingen aan te pakken in een opbouwwerkperspectief, d.w.z. met de betrokken cliënten zelf.

Daarnaast dus de sociale dienst en de taallessen.

We hadden op een bepaald moment ook een **eigen jeugdwerking**. Na een aantal jaren ingesluisd in de jeugdwerking van de parochie van Sint Anna aan de Goedendagstraat. We hebben nog ooit met die Marokkaanse kinderen een kamp gedaan aan zee in de gebouwen van het leger. ('78)... En er was bijna eentje verdronken... niet de beste tijd.

Die kinderwerking is dan zelfstandig geworden als **JAGA**: jeugdatelier Gastarbeiders. Met Luc Wijffels en die zaten in de Kwekerijstraat in de lokalen van de parochie en die zijn dan onder EVK geschoven (emancipatorisch vormingswerk met kinderen), later KIDS.

Taallessen: daar kregen we subsidies voor, genoeg voor de verwarming en de huur... Er waren periodes waarin we 30 à 35 vrijwilligers hadden die taallessen gaven. Op een gegeven moment hadden we zelfs iemand die de coördinatie van die taallessen deed als job, lesmateriaal bij elkaar zocht en vorming gaf. Dat is gestopt op het moment dat de Basiseducatie is ontstaan en zijn we begonnen met alle taalleraars bij elkaar te brengen en kennis uit te wisselen i.f.v. afstemming. Eigenlijk het werk dat nu de 'Huizen van het Nederlands' doen.

We zijn dan ook met een **vrouwenwerking** (Flora) gestart voor Marokkaanse vrouwen, die had eerst een plek op de hoek van de Helmstraat waar we iets huurden. Achteraf verhuisd naar de Florastraat (jaren '80)

Die was heel succesvol.

CONTACT MET ANDERE INSTELLINGEN?

Dat is al heel vroeg gestart met in aug. '71 een bezoek aan de POG (Provinciale Onthaaldienst Gastarbeiders) in Limburg bij Marie Claire Rosiers. Stilaan ook contacten elders in Vlaanderen: in Aalst en in Brussel waar later het OCGB (Onthaalcentrum gastarbeiders Brussel¹⁰) uit gegroeid is. Verder in Sint Niklaas en in Gent (De Poort was later... Johan De Vreese)...

Op een bepaald moment hadden we voor de taallessen draagbare apparatuur en banden (gemaakt in Limburg) en dat circuleerde tussen Aalst, Mechelen, Brussel en Antwerpen. Dat materiaal deelden we samen. 't Was wel een gedoe!

⁸ http://archives.lesoir.be/schaerbeek-aide-aux-familles-l-union-des-locataires-fet_t-20000516-ZOJ799.html en http://www.briobrusseel.be/assets/andere%20publicaties/en_116_brus29en.pdf

⁹ De Huurdersunie stond in 1978 samen met het Woonfonds Gent aan de wieg van de Sociaal verhuurkantoren in Vlaanderen. Het ASVK is ontstaan uit diverse welzijnsorganisaties en het opbouwwerk in Antwerpen. Om de kleinschaligheid en versnippering tegen te gaan, werd in 1999 besloten om de krachten te bundelen en een samenwerkingsinitiatief op te starten. bron: <http://www.svka.be/algemeen.html>

¹⁰ De Foyer was toen hoofdzakelijk een jeugdclub

Tegen het einde van de jaren '70 waren er meer en meer van die werkingen. In 76/77 werd CEBAG (Centrum Buitenlandse Arbeidersgezinnen¹¹ met Andrea Meir op het Kiel erkend.

In Gent was er het SGOV (Samenlevingsopbouw Gastarbeiders Oost-Vlaanderen) met Leo Weijmeers, en het OCGB (Luc Michiels) ook... Reactie van Van Houtven (administratie): "Dit kan niet meer, dit groeit de pan uit". Van in '78 denk ik, is dan een regeling gekomen - periode van de oprichting van het VOCOM (Vlaams overlegcentrum opbouwwerk migranten) – met eerst Hugo Swinnen als coördinator en snel daarna Lode Van Look.

Ben ik Jan Vranken gaan vragen om het voorzitterschap op te nemen. Jan kende ik nog van Leuven.¹² We (CBW) kregen van in '78 erkenning als regionaal coördinatiepunt en een werknemer bij, met de opdracht om te werken voor de hele provincie A'pen. Dan ben ik de provincie gaan afrijden, in Turnhout bij het buurtwerk met o.m. Mieke Cleymans, in Mol was er een goede werking binnen het OCMW, Jef Sleeckx tegengekomen... Geel, Boom...(vrijwilligerswerking). We moesten dus overal die vrijwilligerswerkingen ondersteunen. We organiseerden werkgroepen rond huisvesting... alle centrale thema's.

ONDERWIJS

Ministerie van Onderwijs, ('80-'81) = Willy Calewaert, BSP had een goede kabinetchef, (Georges Baert, en die kwam naar A'pen voor een groot overleg met alle leerkrachten uit alle onderwijsnetten. Omdat er weinig mensen mee bezig waren, was diegene die er wat rond deed als snel expert onderwijs allochtonen en toen Coens minister werd, werd ik meteen gebombardeerd tot lid van de stuurgroep elkaar-ontmoetend onderwijs, die advies kon geven. Zo blijkt hoe weinig mensen er met die materie bezig waren... in Limburg misschien wat meer. Maar het beleid zelf was er niet mee bezig, pas bij Coens (vanaf '80) is de aandacht gegroeid. Hij is gestart met het 'elkaar ontmoetend onderwijs' (EOO)¹³

SAMENWERKINGSVERBANDEN?

Wat gezondheidszorg betreft hadden we nogal wat contact met het tropisch instituut. Via Leo Schillemans met de universiteit. We organiseerden studiedagen. We hebben op een bepaald moment rond preventie gewerkt. Dat was uitwisseling van de integratiecentra. In '78 kwam dan de regeling van Provinciale overlegorganen migranten zoals gezegd.

periode van de jaren '80 zijn de thema's steeds meer verdiept en basiswerkingen uitgebreid via buurtwerken. Wij zaten dus oorspronkelijk bij Cultuur. Maar begin jaren '80 als Rika Steyaert de eerste Vlaamse welzijnsminister geworden is, dan had die de bevoegdheid over integratie en dan zijn wij overgeheveld van cultuur naar welzijn. Een tijdje later als de samenlevingsopbouw verder gestructureerd geraakt is dan is dat over gedragen. Maar eerst was er nog de omvorming van de Samenlevingsopbouw door Karel Poma, toen nog binnen cultuur.

¹¹ Lokale Integratiecentra of LIC's

De LIC's zijn net zoals het Centrum voor Buitenlandse Werknemers organisch gegroeid. In Borgerhout waren er drie Marokkaanse vrouwenwerkingen, in de wijk 't Kiel een kinderen- en jongerenwerking en een sociale dienst, op 't Zuid twee Turkse vrouwenwerkingen, in Berchem bestond het Posthof, een initiatief uit Protestantse hoek... Uiteindelijk waren al deze verenigingen bezig met organiseren van taallessen, stimuleren van sociale contacten en helpen met verblijfspapieren. Een echte structuur was er niet. In 1992 werden zeven Lokale Integratiecentra officieel erkend door de Vlaamse overheid: LIC Zuid, LIC Merksem-Luchtbal, **LIC Cebag (Hoboken-Kiel)**, LIC Kolorenk (Antwerpen-Noord), LIC Berchem, LIC Borgerhout en LIC Khamsa (Deurne). bRON/ <http://www.de8.be/content.php?redirect=/nl/overde8.php?p=67>

¹² Thesis van PJ voor licentie religie en moraal ging over ethiek en daar kwam een stuk over armoede in, daarvoor zocht hij contact met J.V. (73/74)

¹³ Het **Elkaar Ontmoetend Onderwijs**, kortweg E.O.O., vertrekt vanuit het multiculturele karakter van onze samenleving. Het E.O.O. wil een aangepaste opvang bieden aan migrantenkinderen via lessen in eigen taal en cultuur. Daarnaast profileert het E.O.O. zich als een onderwijs dat niet enkel migranten, maar **alle leerlingen** wil voorbereiden op een **multiculturele samenleving**.

E.O.O., en in het bijzonder **multicultureel onderwijs**, betekent dat Vlaamse kinderen en kinderen van migranten samen onderwijs volgen en gericht elkaars cultuur leren kennen. Multicultureel onderwijs ontwikkelt inzichten, vaardigheden en houdingen die nodig zijn om effectief om te gaan met overeenkomsten en verschillen die voortvloeien uit de blijvende aanwezigheid van andere bevolkingsgroepen en culturen. Een tweede principe van het E.O.O. is het **onderwijs van de eigen taal en cultuur van migrantenleerlingen**. In het E.O.O. kunnen de scholen hiervoor een beroep doen op buitenlandse leraars. Deze geven niet alleen specifieke taallessen maar ook andere vakken waarin de cultuurbepaalde varianten van de leerinhouden naar buiten treden. Binnen de normale lestijden kunnen tot 18 lessen per week (voor de zes klassen van het lager onderwijs) worden gegeven. Gelet op de specifieke taalsituatie van **anderstaligen** wordt een aangepaste en efficiënte taaldidactiek ontwikkeld. Zo bestaat er **intensief onderwijs van het Nederlands als tweede taal**. Migrantleerlingen kunnen aldus een taalbeheersingsniveau bereiken dat hen in staat stelt met meer succes deel te nemen aan het onderwijs. Momenteel werken over alle onderwijsnetten een vijftigtal scholen mee aan het project Elkaar Ontmoetend Onderwijs. bro11:

<http://www.klasse.be/leraren/archief.php?id=4492>

Barema van MW + tot zes jaar anciënniteit en daar moesten we het mee doen. Wie hardere eisen stelde (OCGB) kon dat niet volhouden en ging over de kop.

Het idealisme was dus groot. Maar Miel Vervliet wist dat wel bij te passen met een excellente verlofregeling. Gevolg: in '91: subsidiëring op basis van diploma en op basis van anciënniteit. Het arbeidsreglement van het CBW werd op vele plaatsen overgenomen in het kader van de LIC's, met inbegrip van onze gunstige vakantieregeling...

In datzelfde jaar is VOCOM ook VCIM¹⁴ geworden.¹⁵ Die landelijke contacten werden nu ook wat meer gestructureerd, voordien was dat eerder toevallig.

We hebben telkens dingen in de gang gezet en die dan overgedragen. Dat gold bv. ook voor onze hulpverlening die we hebben overgedragen hoofdzakelijk naar de CISO's en een stuk naar het Algemeen Welzijnswerk.

Het sociaal-cultureel werk werd overgedragen aan het allochtoon verenigingsleven.

Ook op beleidsvlak speelde die beweging: PINA (stedelijk onthaalbureau voor nieuwkomers) is gegroeid vanuit het CBW.

In 93/4 hadden we contacten met Nederland en maakten we kennis met de onthaalbureaus. Ik ben toen naar Marc Wellens gegaan (schepen sociale zaken in Antwerpen) met de vraag om dringend iets te doen rond die het onthaal van nieuwkomers. Daaruit is een jaar later PINA ontstaan.

De jaren tachtig zijn niet meer zo gemakkelijk te pakken, het werd complex. Van de pioniersperiode zijn de dingen nog scherper. Maar in de jaren '80 groeit er zoveel en is er ook zoveel herstructurering dat het niet eenvoudig is om zo uit het blote hoofd dingen terug te halen. Daarvoor zijn er archieven die moeten worden opengebroken!!!⁽¹⁶⁾

De wil om verder in die geschiedenis te duiken, blijkt echter bij een heleboel mensen uit de sector levendig te worden.

Bedankt Piet!

Voor overzicht migrantenwerkingen '91 zie artikel in Klasse: <http://pdf.klasse.be/KVL/KVL011/KVL01113.pdf>

¹⁴ over problemen op VCIM zie <http://jsp.vlaamsparlement.be/website/htm-vrg/258174.html>

¹⁵ De Vlaamse Executieve keurde op 18 juli 1990 de reglementering goed op de integratiecentra voor migranten. Over heel Vlaanderen werd een netwerk van integratiecentra erkend en gesubsidieerd. Private en openbare initiatieven zoals sociale diensten, opbouwwerkorganen of begeleidingsdiensten die al voor 1990 begaan waren met integratie, werden van dan af in hun werking bevestigd. Deze regelgeving vormde een belangrijke stap in de ontwikkeling van de sector. Op landelijk niveau komt er een Vlaams Centrum Integratie Migrant (VCIM); per regio wordt een regionaal integratiecentrum (RIC) opgericht. Daarnaast kunnen plaatselijke integratiecentra (LIC) erkend worden.

¹⁶ zie bv de brochure 20 jaar CBW, uitgegeven in juni 1992. Die is althans al uit dat archief opgevest.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.